

PER LA UNITAT DAVANT D'ESPANYA

Dintre de pocs dies, el Parlament de la República reprendrà les seves tasques i l'Estatut de Catalunya serà posat a debat i evidentment aprovat per les Corts Constituents.

El President de la Generalitat feia, dijous passat en l'aniversari de la proclamació de la República, una crida a la concòrdia, i demanava que totes les diferències de partit que puguin separar els catalans, fossin deixades, de moment, de banda per presentar-nos units, espiritualment, davant de les terres hispàniques no catalanes.

Es possible que la veu patriòtica de Macià no sigui unànimement escoltada. Pot més, en certs sectors, la petita passió inconfessable que el pensament que ara es van a debatre problemes del més alt interès per a la nostra terra i que és hora, si més no, de procedir durant unes setmanes amb una mica de noblesa.

Des de La Veü de Catalunya s'ha combatut d'una manera emboscada l'Estatut des del primer dia que era elaborat; i se'l combatia perquè havia estat possible redactar-lo sense necessitar els tècnics de la Lliga ni els grans polítics de l'escola d'Unió Catalana.

Des de La Publicitat s'ha combatut l'Estatut aparentant combatre els homes que dins de la Comissió parlamentària defensaven el punt de vista de Catalunya i un dia darrera l'altre, sostenien la batalla amb la resta dels diputats no catalans. Tampoc no se sabien avenir a l'Acció Catalana, que hi hagués persones que no fossin del seu partit, en condicions de defensar el dret de Catalunya a la seva llibertat.

La petita passió de l'enveja barrejada amb un cert despit per desfetes encara no pades, ha dut certa gent a aquests espectacles tan miserables.

La Lliga i l'Acció Catalana havien tractat d'estancar el catalanisme pur. Segons ells, l'Esquerra Republicana, presidida per Macià, no tenia res de catalana. Erem massa republicans i érem poc catalanistes, se'ns deia. I bé. Antoni Xirau i Joan Lluhi Vallescà, en el si de la Comissió parlamentària, sense presumir d'ésser ni més ni menys catalanistes que ningú, simplement complint el seu deure de catalans i de representants del nostre poble, han realitzat per Catalunya una tasca formidable que dintre de pocs dies podrà ésser apreciada en tota la seva vastitud.

Ho diem ben alt i d'ací pocs dies tot Catalunya ens donarà la raó. Cap partit polític no pot presentar enfront d'Antoni Xirau ni de Joan Lluhi, ningú de més preparat, de més idoni, ni de més tenaç, per realitzar la tasca que aquests dos diputats de l'Esquerra Republicana, sense voler cap mena de patent exclusiva de catalanisme, ni pretendre donar-ne, han dut a terme.

Demà es reuniran, al Palau de la Generalitat, els parlamentaris catalans per traçar-se el camí a seguir en els vinentes debats. Estem certs que hi haurà unitat de criteri per estructurar una unitat de tàctica. Estem certs que els diputats de la Lliga i els d'Acció Catalana no respondran a l'actitud derrotista dels seus òrgans en la premsa i com tantes altres vegades, desautoritzaran amb la posició que adoptin, les elucubracions dels amargats que porten la veu escrita dels partits respectius, i se sumaran al front únic de Catalunya davant d'Espanya.

AMB MOTIU D'UNA INICIATIVA DE LA UNIO CATALANISTA

Una carta de "La Falç"

La Joventut d'E. R. "La Falç" ha cursat la carta següent: "Barcelona, 16 d'abril de 1932. — Senyor President de la Unió Catalana. — Ciutat.

Distingit senyor: Hem rebut la vostra invitació a l'homenatge que projecteu fer demà a Pau Claris.

Ens sorprèn que havent proclamat Pau Claris la República Catalana el 17 de gener de 1641, en volgueu commemorar la proclamació en la data de demà. El lògic fóra que la commemoració en la data en què fou proclamada.

No ens escapa la intenció amagada que té el vostre projecte que, denunciada ja per la vostra absència a l'homenatge que tot Barcelona i ara tot Catalunya pels Ajuntaments tributa a Francesc Macià, acaba de fer clara aquesta anomalia que assenyala-rem.

No estranyeu, doncs, que no assistim a l'homenatge que penseu fer a Pau Claris; l'estimem massa i el creiem una valor massa sagrada dintre la història de Catalunya, per aixecar-lo ara, sobretot en aquest moment, no com a senyal d'unió entre els catalans, sinó com a bandera de discòrdia.

Si tan plaent us és homenatjar la memòria de Pau Claris, junt amb els de "La Falç", ja ens hi trobarem el dia de Corpus que és el tradicional i el més escalent, tot esperant que aleshores hi anirem amb la mateixa puresa d'intenció i de patriotisme amb què hi anirem nosaltres.

Visqueu molts anys. — "La Falç". El president, Lluís Bru; un secretari, Joan Marfany."

L'Estatut de la Universitat

El Consell de Cultura de la Generalitat, a conseqüència d'haver estat fetes diverses observacions i consultes, d'una manera especial per elements de la facultat de Farmàcia, sobre alguns dels articles de l'Estatut Universitari, fa constar que l'Estatut no té actualment altre abast que el d'ésser una ponència acceptada pel Govern de la Generalitat per al dia que hagi d'ésser resolta definitivament l'organització de la Universitat de Barcelona.

L'ESTATUT DE CATALUNYA

Reunió de parlamentaris per a demà dilluns. — El President de la Generalitat creu que s'obtindrà la unanimitat de criteri dels parlamentaris catalans que no ha deixat mai d'invocar per aquest moment decisiu.

El President de la Generalitat, senyor Francesc Macià, en rebre a primeres hores de la tarda d'ahir els periodistes, els va confirmar la notícia que publica la Premsa respecte la reunió que celebraran demà dilluns, a la tarda, al Palau de la Generalitat, la totalitat dels parlamentaris catalans, que han estat degudament convocats.

Aquesta reunió té per finalitat fixar la línia de conducta de la representació parlamentària catalana en la discussió de l'Estatut, tant en la del dictamen de la Comissió parlamentària, com en la dels vots particulars.

Per tant, el senyor President, defereix amb els acords que puguin sorgir demà, de les deliberacions dels senyors parlamentaris, prefereix abstenir-se d'anticipar, en aquesta qüestió, la seva impressió personal, si bé pot manifestar la seva seguretat absoluta que totes les discrepàncies que la diversitat d'apreciació hagi pogut motivar, seran reduïdes i s'obtindrà, sense cap mena de dubte, la unanimitat de criteri de la representació parlamentària catalana que no ha deixat mai d'invocar per aquest moment decisiu.

CONTRA LES CAMPANYES DE MALA FE

Les obres per la rehabilitació artística del Palau de la Generalitat

Davant de la campanya que fa determinada premsa respecte les obres de restauració que es realitzen al Palau de la Generalitat per tornar-lo a l'estat en què es trobava abans de la Dictadura, el conseller de Governació, senyor Tarradellas, creu convenient recordar que el dictamen proposant la restauració fou aprovat per la Comissió Provincial Permanent en 14 de novembre de 1930 i redactat d'acord amb l'informe dels senyors Francesc Martorell, Jaume Marco i Felip Elias, tècnics designats, respectivament, per la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, el "Foment de les Arts Decoratives" i els "Amics de l'Art Vell". Aquest dictamen quedà ratificat pel Ple de la Diputació en 2 de desembre següent; i per la dita Comissió en 19 del mateix mes. Era aleshores President de la Corporació Provincial i, per tant, de la Comissió Permanent, el senyor Maququer i Viladot.

La intenció de dur a terme la supressió de les pintures del Saló de Sant Jordi, aconsellada pels alludits artistes, és evident i innegable. En el preàmbul de la proposta d'acord, signada pel senyor Jaume de Riba, es deia: "Estudiat el dictamen dels tècnics amb referència a les obres de caràcter artístic realitzades al Palau de la Diputació, seran proposats acords amb referència a aquells extrems que no comportin substitució immediata d'una obra per altra, deixant la resta, vista llur complexitat tècnica i econòmica, a ulteriors iniciatives de la pròpia Comissió". I en la part dispositiva es feia ja aplicació d'aquest criteri acordant realitzar "de moment", sempre de conformitat amb el dictamen emès pels tècnics, diverses obres. No s'escometien, doncs, "de moment", les obres que implicaven substitució immediata; però es reconeixia la seva conveniència per dur-les a terme en la primera oportunitat.

El Consell de Govern de la Generalitat, en ús del seu perfecte dret i de la seva autoritat, ha cregut que havia arribat l'ocasió de donar compliment a aquell encertat acord de la Corporació Provincial que presidí el senyor Maququer Viladot. I pel que respecta a les pintures del Saló de Sant Jordi, ho ha fet en defensa de la dignitat catalana i sense que l'art hi perdés res, començant per la que en el fons no era altra cosa que una apologia de l'institució monàrquica.

De la commemoració del 14 d'abril

EL CONSELLER DE LA GENERALITAT SENYOR PERE COMES, A VILANOVA I A MORA D'EBRE

Amb motiu de la commemoració de l'aniversari de la proclamació de la República, el Conseller de Justícia i Dret de la Generalitat, senyor Pere Comes, acompanyat del seu secretari particular senyor Rosal i de diversos amics i correligionaris, va assistir a una important festa ívica organitzada a Vilanova i Geltrú pels amics d'Esquerra Republicana d'aquella població.

L'acte, que va resultar d'una gran bellesa dintre de la seva magnífica simplicitat, va tenir lloc a la Plaça de la República, amb assistència de les autoritats locals, i va ésser de-

dicat als infants de les escoles municipals de Vilanova. El senyor Comes, en un parlament adequat de fons i de forma a la tendra intel·ligència de l'auditori, i per al qual es feia la festa, va explicar el significat de la diada que se celebrava i els va fer veure com podien estar contents d'haver nascut en aquesta època en què la República ha donat als ciutadans la plenitud de les seves facultats, de les quals els explica l'ús que cal fer-ne i també els digué que la seva alegria havia d'ésser doble, perquè la democràcia imperant, fidel a la seva essència republicana i fraternal, por-

ells La festa, que, com ja hem dit, va ésser d'una magnífica bellesa, va deixar un esplèndid record a tots el que hi havien assistit.

Seguidament es va traslladar a "Centre Federal", en el qual va donar una conferència sobre l'interessant tema: "L'obra realitzada per la minoria d'Esquerra Republicana a l'Ajuntament de Barcelona". Amb la seva paraula fàcil i amb la claredat de concepte en el habitual, el senyor Comes va exposar la tasca realitzada i va exposar, a grans trets, la que hi ha en projecte, portant al nombrosíssim públic que s'atapava en el local, que va resultar, de molt, insuficient, el conveniment de l'obra de bon govern i d'austeritat administrativa dels regidors esquerrans de l'Ajuntament de la capital. El senyor Comes va ésser molt aplaudit en diferents passatges del seu interessantíssim parlament, el qual, en acabar, va ésser saludat amb una ovació unànime.

Seguidament va abandonar la ciutat de Vilanova, essent acomiadat amb inequívokes manifestacions d'entusiasme.

El mateix entusiasme va provocar la visita que el Conseller de Justícia i Dret de la Generalitat va efectuar, a les set del vespre del mateix dia, a l'Ateneu de Mora d'Ebre, en el qual va donar una conferència sobre el mateix tema que la donada al Centre Federal de Vilanova i Geltrú. En aquest acte, el senyor Comes va ésser presentat en un abrandat parlament, pel diputat a la Generalitat pel districte de Gandesa, senyor Rauret.

L'acte va resultar una magnífica afirmació de la fermesa i de l'ideari de l'organització cada dia més potent, d'Esquerra Republicana.

El prorrateig de l'emprèstit

MADRID, 16. — Rebutts totes les dades de les sucursals del Banc d'Espanya, s'ha procedit a determinar el coeficient de prorrateig aplicat a les sol·licituds d'obligacions del nou emprèstit.

Segons ha manifestat el governador del Banc d'Espanya senyor Carabias, l'esmentat coeficient és de 76,88 per 100.

Com a conseqüència de la seva aplicació queden rebutjades 16.895 subscripcions hagudes de 500 a 5.000 pessetes per un total de 73.880.000 pessetes.

També queden en la mateixa situació 507 subscripcions de quantitats que oscil·len entre 5.500 pessetes i 6.500 pessetes.

Intent d'evasió

SAN SEBASTIAN, 16. — Aquesta matinata han intentat fugir de la presó Alexandre Villasanté, atracador de la Central del Nord, amb quatre més, suposats atracadors a Pasajes.

Per tal de poder fugir llimaren els ferros de la cella sortint als passadissos imposant-se al vigilant.

La sentinella s'ha donat compte, disparant a l'aire per a cridar l'atenció de la guàrdia exterior que hi acudí detenint el que volien fugir.

L'ONCLE D'AMERICA

Com poden veure, el senyor Alfons de Borbó fa molt bona cara. Hom li ha comunicat que el marqués de Valdecilla li ha deixat en herència 30.000.000 pessetes. I, naturalment, el senyor Borbó ha oblidat per uns moments la corona perduda i les al·lances familiars; i ha somrigut com

en els seus bons temps d'home-anunci a la platja de Deauville.

Ningú no ha d'estranyar-se si lloem el gest del senyor marqués de Valdecilla, aquest oncle d'Amèrica que li ha sortit a l'ex-rei d'Espanya. L'home podia fer ben bé allò que li plagués de la seva immensa fortuna, guanyada a còpia d'elaborar sucre a les illes cubanes. El senyor marqués, en vida, féu uns donatius esplèndids, a Santander, el seu país natal. Edificà un Sanatori, unes escoles, una biblioteca, etc. En l'hora de la mort, el seu pensament generós volà fins a Fontainebleau, residència d'una família foragitada de la seva vinya espanyola. El senyor marqués s'enterní i disposà que hom els fes arribar la suma modesteta de sis milions de duros.

Aquesta ha estat la darrera obra benèfica del senyor De Valdecilla. Car és una obra de beneficència el fet de preocupar-se de subvenir el pressupost d'una família acostumada a tirar llarg. De la guerra ençà, hem vist multitud de prínceps lliurats a les feines més indignes de llur prosàpia. Els uns renten plats; els altres despatxen corbates; d'altres, encara, exploten llur físic i treuen a dansar dames atroïnades...

Però el cas del senyor Borbó era molt més desesperat. Tant ell com els

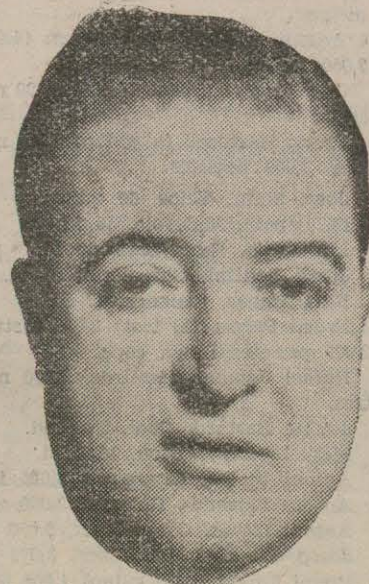
seus familiars es trobaven absolutament incapacitats per a guanyar-se la vida. El cap de casa, quan feia de rei, li plaia dir-se "el primer agricultor", "el primer mecànic", etc. Però no costava gens endevinar que tot això era pura broma... Si almenys hagués estat fonamentada la seva fama d'esportiu! Se li haurien pogut obrir les portes del professionalisme. Però això era també un "bluff" que li havien bastit quatre cortisans adulars, els quals cedien sempre al senyor Borbó la victòria en les competicions esportives.

Gràcies a la munificència del marqués de Valdecilla i a les quatre coses que s'endugué distretament d'Espanya aleshores de la seva fugida, gràcies a això el senyor Alfons de Borbó podrà viure opulentment en l'exili. De tant en tant, es podrà permetre encara alguna conspiracioneta i algun manifest. No tindrà cap necessitat de polsar la corda sentimental... I la República sempre podrà tenir-lo a ratlla, i nosaltres podrem sempre dir-ne mal.

ELS ACORDS LESIUS DEL TEMPS DE LA DICTADURA

Ha estat prorrogat per un any el termini perquè els Ajuntaments i les Diputacions puguin formular recurs

La "Gaceta" publica un decret establint el termini d'un any, a comptar des del dia 12 del mes que som, perquè els Ajuntaments i Diputacions puguin fer ús per via contencioso-administrativa, contra tots els acords i actes posteriors al dia 13 de setembre del 1923, considerats lesius.

PERE COMES

taria la cultura a l'abast de tots els habitants del país, posant-los en condicions iguals per a triomfar en la vida, independentment de la seva naturalesa i de la seva posició social.

Finalment, com a president de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, els va dir que els portava una salutació i una forta abraçada en nom dels nens de les escoles de la ciutat, cap i casal de Catalunya. No cal dir que els escolars vilanovins acolliren aquelles manifestacions amb grans picaments de mans i demostracions de joia.

Després d'aquest discurs, el senyor Comes va passar encara una bona estona amb els infants conversant amb

El senyor rector dispara contra una manifestació republicana

Corunya, 16. — Ha estat denunciat al jutjat el rector de Dos Rios i un veí del mateix poble, els quals el dia 14 d'abril feren disparar contra la manifestació republicana, sense, però, que ferissin a ningú.